

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Svět kolem nás!

1	Identifikační údaje	3
1.1	Název ŠVP	3
1.2	Údaje o škole	3
1.3	Zřizovatel	3
1.4	Platnost dokumentu	3
2	Charakteristika školy	5
2.1	Základní údaje	5
3	Podmínky vzdělávání	6
3.1	Věcné (materiální) podmínky	6
3.2	Životospráva	6
3.3	Psychosociální podmínky	7
3.4	Organizace chodu	7
3.5	Řízení mateřské školy	8
3.6	Personální a pedagogické zajištění	9
3.7	Spoluúčast rodičů	10
3.8	Spolupráce s dalšími institucemi	10
3.9	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	11
3.10	Podmínky vzdělávání dětí nadaných	11
3.11	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	11
4	Organizace vzdělávání	12
5	Charakteristika vzdělávacího programu	14
5.1	Zaměření školy	14
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	14
5.3	Metody a formy vzdělávání	14
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	15
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	15
6	Vzdělávací obsah	16
6.1	Principy a metody vzdělávání	16
6.2	Integrované bloky	17
6.2.1	Barevný podzim	17
6.2.2	Bílá zima	31
6.2.3	Zelené jaro	45
6.2.4	Pestrobarevné léto	59
7	Systém evaluace	70
7.1	Oblasti autoevaluace	70
7.2	Prostředky autoevaluace	72
7.3	Časový plán	72
7.4	Odpovědnosti a pravidla	72

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Svět kolem nás

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM: RVP PV

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola logopedická a Mateřská škola logopedická, Praha 10, Moskevská 29

ADRESA ŠKOLY: Moskevská 29, Praha 10 - Vršovice, 10100

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Iva Prášilová

KONTAKT:

e-mail: reditelka@logopedickaskola.cz,

web: <http://www.logopedickaskola.cz>

IČ: 61385425

IZO: 102385661

RED-IZO: 600171442

JMÉNO KOORDINÁTORA TVORBY ŠVP: Mgr. et Mgr. Helena Pilská

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Hlavní město Praha

ADRESA ZŘIZOVATELE: Mariánské náměstí 2, Praha 1

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2017

ČÍSLO JEDNACÍ: LV520/2017

.....
ředitel školy

.....
Razítko školy

Mgr. Iva Prášilová

2 Charakteristika školy

2.1 Základní údaje

Umístění školy v obci: v sídlišti

Druh provozu školy: Celodenní

Kapacita školy: 21 – 50 (malá škola)

Počet tříd: 4 třídy

Počet pracovníků: 13

Počet školních budov: 2 - 5 neprovázaných

Venkovní areál školy:

Školní zahrada je dostatečně velká a poskytuje tak dostatek volného a bezpečného pohybu. Na zahradě se nachází dvě pískoviště, hřiště s klouzačkou, průlezkami a malou trampolínou. V teplém počasí se děti mohou osvěžit v mlhovišti. V případě nepříznivého počasí lze využívat kryté terasy a zastřešený chodník.

Do mateřské školy se dostaneme pravidelnou tramvajovou a autobusovou linkou.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné (materiální) podmínky

Dostatečně velké prostory.

Nábytek i ostatní vybavení je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku.

Hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby si je děti mohly samostatně brát.

Děti se svými výtvary podílejí na výzdobě interiéru budovy.

Zahrada svým vybavením umožňuje rozmanité pohybové a další aktivity.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Mateřská škola logopedická je umístěna ve třech pavilonech. Ve dvou pavilonech jsou celkem čtyři třídy, ve třetí budově se nachází ředitelna, byt školníka a bývalá kuchyně. V každém ze dvou patrových pavilonů jsou 2 třídy a 2 tělocvičny, které slouží současně jako herny a ložnice. Každé oddělení má k dispozici prostornou třídu a tělocvičnu, vlastní vchod, šatnu a umývárnu se záchody.

Celý areál MŠ postupně prochází rekonstrukcí. Hygienické zařízení jsou v souladu s danými normami. Technické vybavení odpovídá současným požadavkům. Máme k dispozici počítače s připojením na internet, televizi a video, radiomagnetofony s mechanikou pro kazety i CD.

Třídy jsou vybaveny funkčním nábytkem. Hračky, didaktické pomůcky i pomůcky pro pohybové aktivity jsou průběžně doplňovány a obměňovány dle možností školy. Speciální pomůcky na logopedii jsou rovněž průběžně doplňovány tak, abychom mohli plnit základní poslání našeho zařízení - rozvoj řečových schopností dětí a intenzivní logopedická péče.

3.2 Životospráva

Dětem je nabízena plnohodnotná a vyvážená strava.

Děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin.

Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány doporučené intervaly.

Je zajištěn denní rytmus a řád.

Pobyt venku respektuje doporučenou délku.

Je respektována individuální potřeba aktivity a spánku.

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, která se k nám dováží ze ŠJ Chotouňská. Děti jsou motivovány, ne však nuceny, k ochutnávání jídel, které rodiny neznají.

Dbáme na dodržování pitného režimu. Výdejny jídla jsou vybaveny dle současných hygienických požadavků myčkami na nádobí i chladničkami. Přeprava i výdej jídla se uskutečňuje podle organizačního řádu výdeje jídel, který je vyvěšen v kuchyňkách.

Dbáme na pravidelný denní rytmus a řád, který umožňuje organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. Děti mají dostatek pohybu venku i v budově MŠ. Respektujeme individuální potřebu aktivity a spánku dětí. Zaměstnanci školy se chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

3.3 Psychosociální podmínky

Rovnocenné postavení všech dětí.

Volnost a osobní svoboda dětí je vyvážena potřebným řádem.

Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě dítěte a jeho potřebám.

Dětem je nabízena plnohodnotná a vyvážená strava

Možnost postupné adaptace nově přichozím dětem.

Respektování potřeb dětí.

Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem.

Pravidla soužití jsou nastavena.

Pedagogický styl je podporující a projevuje se vstřícnou a naslouchající komunikací.

Pedagogický styl počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.

Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům, nenásilně ovlivňuje prosociální vztahy (prevence šikany).

Psychosociální atmosféra mateřské školy logopedické je velmi důležitá pro všechny zúčastněné - děti, rodiče, pedagogy i ostatní zaměstnance. Mikrokolektivy tříd usnadňují dětem adaptaci v mateřské škole, individuální přístup ke každému dítěti a intenzivnější výchovné a vzdělávací působení na dítě. Vstřícnost, laskavost a empatie učitelek a zaměstnanců vytváří příjemné prostředí, kde se děti cítí dobře, spokojeně a bezpečně. Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, která vyplývá z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům společného soužití.

3.4 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný, reaguje na individuální možnosti dětí.

Řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity jsou zařazovány pravidelně.

Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru.

Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti.

Je dbáno na osobní soukromí dětí.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky.

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

Denní řád mateřské školy:

Příchod dětí do MŠ je v době od 7 do 8:30 - pro děti ze vzdálenějších lokalit možno i později po dohodě s učitelkami. V této době mají děti dostatek času pro spontánní hru.

Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené pohybové chvíle.

Ve všech odděleních je denně prováděna individuální i skupinová logopedická péče a grafomotorické cvičení.

Denně probíhají řízené i spontánní činnosti podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Každodenní pobyt venku je realizován na školní zahradě, tematickou vycházkou, případně výletem do blízkého lesoparku a v případě nepříznivého počasí na terasách či na zastřešeném chodníku mezi pavilony.

Po obědě preferujeme klidový režim po dopoledních aktivitách. Děti odpočívají na lehátkách, ale nejsou nuceny k spánku.

Odpolední činnosti mají více relaxační charakter s možností individuálního opakování a procvičování dle potřeby. Je dán velký prostor spontánním činnostem dětí podle jejich zájmů.

Provoz školky končí v 17 hodin.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny.

Je vytvořen funkční informační systém.

Při vedení zaměstnanců ředitelka zapojuje spolupracovníky do řízení.

Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců.

Pedagogický sbor pracuje jako tým.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční.

Ředitelka vychází z analýzy a využívá zpětné vazby.

Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními pedagogy.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími organizacemi v místě.

Řízením školy je pověřena ředitelka školy Mgr. Iva Prášilová. Ředitelka vymezuje úkoly a pravomoci všech pracovníků, které jsou definovány v pracovní náplni, pracovním a vnitřním řádu.

Odpovědnou zástupkyní mateřské školy logopedické je Mgr. Helena Fanturová, na kterou je možné se obracet v případě jakýchkoliv dotazů a připomínek týkajících se mateřské školy. Rodičům je k dispozici na pravidelných odpoledních konzultacích, vypsanych na nástěnce MŠ nebo po individuální domluvě.

Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci. Ona i ostatní spolupracuje s rodiči. Aktuální informace sdělují pedagogičtí pracovníci rodičům denně při předávání dětí. Řešení závažnějších problémů či situací je možné kdykoliv po předchozí domluvě.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Služby pedagogů zajišťují optimální pedagogickou péči.

Specializované služby jsou zajišťovány odborníky.

Pedagogové mají předepsanou odbornou kvalifikaci, popřípadě si ji doplňují.

Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených pravidel.

Pedagogové se průběžně sebevzdělávají.

Pedagogové se chovají profesionálně

Pedagogičtí pracovníci pracují jako tým, vytvářejí prostředí vzájemné důvěry a tolerance, aktivně se zapojují do chodu mateřské školy, respektují názor ostatních, zvou ke spolupráci rodiče.

Pro naplnění předpokladů a možností optimálního rozvoje osobnosti každého dítěte pedagogové uplatňují odpovídající metody a formy práce, využívají prožitkové a kooperativní učení hrou.

Příznivé výchovné působení spočívá především na učitelkách samých. protože ony vytvářejí celkovou atmosféru důvěry, porozumění a bezpečí, prostor pro sebevyjádření a uplatnění se každého dítěte. Učitelky uplatňují k vychovávání a vzdělávání dětí nejen odborné znalosti, ale rovněž svou hodnotovou orientaci a citlivý laskavý postoj k dětem, který vychází z porozumění a schopnosti empatie.

Učitelka sleduje a hodnotí individuální pokrok dětí v jejich rozvoji a učení.

Učitelky rojevují aktivní zájem o další vzdělávání, ať již účastí na školeních určených učitelkám mateřských škol nebo speciálních mateřských škol nebo z oblasti logopedie nebo i formou

samostudia - studiem odborné literatury a časopisů. ovněž většina učitelek ovládá práci s PC a internetem.

Vedení školy nám umožňuje i financuje účast na seminářích, konferencích i výstavách za předpokladu, že nebude narušen běžný chod zařízení.

3.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost.

Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, respektive rodin.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole.

Pedagogové pravidelně informují rodiče o individuálních pokrocích dítěte.

Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskretnost.

Mateřská škola nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity.

Rodiče (zákonní zástupci) mají možnost přístupu do mateřské školy po domluvě s učitelkami i ředitelkou. Logopedky mají stanové konzultace 1x týdně v odpoledních hodinách. Fungování účinné spolupráce podporují třídní schůzky, setkání se zaměstnanci, společné kulturní a volnočasové aktivity, dny otevřených dveří, vánoční besídky, ukázky práce s děmi, adaptační pobyty nových dětí v MŠ s rodičem. Rodič má možnost aktivně se podílet na adaptačním procesu dítěte. Učitel v případě zájmu provádí poradenské činnosti pro rodiče ve věcech výchovy a vzdělávání jejich dětí.

3.8 Spolupráce s dalšími institucemi

obec/město

školské poradenské zařízení

základní školy

Dále naše MŠ spolupracuje s Asociací předškolní výchovy - tato spolupráce podporuje odborné kompetence našich učitelek a je součástí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, s Asociací logopedů ve školství, klinickými logopedy, se vzdělávacími institucemi jako je Pedagogická fakulta UK. Tradičně umožňujeme studentům vykonávat praxi v MŠ. Ze školských poradenských zařízení konkrétně spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou Jablonoňová, odkud k nám dochází Mgr. Bédová, která poskytuje rodičům i učitelkám konzultace, provádí vyšetření školní zralosti našich dětí a rodiče se na ní mohou obracet s výchovnými problémy dětí.

3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Do mateřské školy logopedické přijímáme děti na základě žádosti zákonného zástupce dítěte, přihlášky, doporučení odborníka z oboru logopedie nebo foniarie a doporučení školského poradenského zařízení (PPP, SPC pro děti s vadami řeči). Všechny děti musí projít psychologickým vyšetřením s doporučujícím závěrem k umístění do mateřské školy logopedické. Jsme neustále v úzkém kontaktu s psychologem a klinickými logopedy a konzultujeme s nimi naše metody a formy práce, které veddou k nápravě logopedických vad.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Naši mateřskou školu navštěvují z pravidla děti s poruchou řeči. V případě, kdy se u dítěte objeví mimořádná schopnost dle potřeb a možností je individuální vzdělávací program přizpůsobem, popř. doplněn nabídkou dalších aktivit, tak aby byl zajištěn optimální rozvoj dítěte.

3.11 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Podmínkou ke vzdělávání dětí od dvou do tří let jsou stejné jako pro všechny děti. Je nutné předložit doporučení od odborníka z oboru logopedii či foniatrie a doporučení školského poradenského zařízení (SPC, PPP). Všechny děti musí projít psychologickým vyšetřením s doporučujícím závěrem k umístění do mateřské školy logopedické.

4 Organizace vzdělávání

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Celková kapacita Mateřské školy logopedické je 50 dětí ve 4 třídách. Všechny třídy jsou logopedické, ve všech je prováděna systematická speciální logopedická péče odborníky - školskými logopedy. Třídy jsou heterogenní - jedna ze tříd je určena dětem s odkladem školní docházky a jedna pro předškolní děti.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Pravidlem pro zařazení do jednotlivých tříd je věk a individuální posouzení vhodnosti zařazení dítěte do konkrétní třídy.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Výlety, besedy, návštěva divadel, nručné vycházky, stolování, ukládání k odpočinku.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Kritéria pro přijímání dětí jsou vždy zveřejněna na webových stránkách mateřské školy.

Pro přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání předkládá zákonný zástupce dítěte:

- žádost zákonného zástupce o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání do MŠ
- přihlášku dítěte k předškolnímu vzdělávání
- písemné doporučení k předškolnímu vzdělávání pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami – vadami řeči ze školského poradenského zařízení (SPC s vadami řeči nebo PPP)
- potvrzení o tom, že se dítě podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci.

O přijetí dítěte nerozhoduje pořadí, ve kterém jsou žádosti při zápisu doručeny. Žádosti jsou posuzovány individuálně podle následujících kritérií. Kritéria přijímání dětí:

- spádová oblast území hlavního města Prahy (u cizinců prokázán status rezidenta) (3 body)

- písemné doporučení k předškolnímu vzdělávání pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami - vadami řeči ze školského poradenského zařízení (SPC s vadami řeči nebo PPP) (3 body)
- děti, které dosáhnou 5 let věku, do zahájení povinné školní docházky (3 body)
- děti, které dosáhnou 4 let věku (2 body)
- děti, které dosáhnou 2 let věku (1 bod)
- potvrzení o tom, že se dítě podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci (1bod)
- losování

O přijetí/nepřijetí dítěte do MŠ rozhoduje Základní škola logopedická a Mateřská škola logopedická, prostřednictvím ředitelky školy, a vydá o tom písemné rozhodnutí.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Naše mateřská škola představuje institucionalizovanou péči o děti s vadami řeči. Hlavním úkolem v tomto smyslu je zajistit dětem s vadou řeči intenzivní logopedickou péči s cílem dosáhnout maximálního zlepšení řeči a následné úspěšné společenské integrace.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

V mateřské škole logopedické si klademe za cíle a zameřujeme se na:

stimulaci a podporu růstu a neevokového vývoje dítěte, podporu fyzické pohody, zlepšení tělesné zdatnosti a pohybové kultury (dítě a jeho tělo - oblast biologická)

rozvoj duševní pohody dítěte, psychické zdatnosti, jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak jeho sebepojetí, kreativity a sebevyjádření (dítě a jeho psychika - oblast psychologická)

utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilování, kultivování a obohacování jejich vzájemné komunikace a zajištění pohody těchto vztahů (dítě a ten druhý - oblast interpersonální)

vedení dítěte do společnosti ostatních lidí, do světa kultury a přijetí základní všeobecně uznávané společenské, morální i estetické hodnoty a podílení se na utváření společenské pohody (dítě a společnost - oblast sociálně kulturní)

založení elementárního povědomí o okolním světě a jeho životním prostředím, vytvoření základů pro otevřený a odpovědný postoj k životnímu prostředí (dítě a svět - oblast environmentální)

Specifickými vzdělávacími cíly je rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání a porozumění řeči) i produktivních (vytváření pojmů, aktivní mluvní projev, srozumitelné vyjadřování), rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností a kultivovaného projevu, osvojení některých dovedností, které předcházejí čtení a psaní.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Pro naplnění předpokladů a možností optimálního rozvoje osobnosti každého dítěte pedagogové využívají skupinovou, individuální a individualizovanou výuku. Především prožitkové a kooperativní učení hrou.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Plán pedagogické podpory škola zpracovává pro dítě od prvního stupně podpůrných opatření, plán zpracovává učitelka dítěte. S plánem je seznámen zákonný zástupce a všechny učitelky. Za plán zodpovídá ředitelka školy. Naplňování cílů plánu pedagogické podpory vyhodnocujeme každé tři měsíce.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Individuální vzdělávací plán zpracováváme pro děti od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení. IVP je tvořeno v návaznosti na ŠVP. Na jeho tvorbě se podílí učitelka, ředitelka školy a školské poradenské zařízení.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let jsou zajištěny bezpečnostní, hygienické, psychosociální, materiální a personální podmínky, životospráva včetně stravování, organizace a obsah vzdělávání.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Principy a metody vzdělávání

Cíle, obsah, metody i výstupy výchovně – vzdělávacích činností jsou založeny na dvou principech:

1. na harmonizaci potřeb a zájmů jedince a společnosti, založené na společném poznávání a činnosti,
2. na využití přírody a uměleckého slova jako přirozených a předškolnímu věku zvláště blízkých sebe utvářecích činitelů. I když jsme si vědomi, že tyto principy nemusí být vyčerpávající, mohou přispět k naplnění určitého předškolního standardu a stát se přirozeným zdrojem poznatků, dovedností, vlastností i hodnotové orientace.

6.2 Integrované bloky

6.2.1 Barevný podzim

Název integrovaného bloku	Barevný podzim
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Podzim je přechodem mezi létem a zimou. Již během babího léta můžeme pozorovat náznaky přicházející zimy. Dny se krátí, začíná deštivé a větrné počasí, hrozí podzimní nachlazení. Škola na nás volá! Listí se zabarvuje, stromy začínají opadávat. Sklízí většina plodů. Ptáci odlétají za teplem na jih a zvířátka si dělají zásoby na zimu. Těšíme se na zážitky ve školce!
Obsahové, časové a organizační vymezení integrovaného bloku (specifické informace o integrovaném bloku důležité pro jeho realizaci)	<u>Vzdělávací cíle:</u> - rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí - osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí - rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) - rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu - posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) - poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) - získání relativní citové samostatnosti - seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému - ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými - poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí - rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

Název integrovaného bloku	Barevný podzim
	○ seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu ○ osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy <u>Okruhy činností/vzdělávací nabídka:</u> • manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním • zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) • artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti • společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) • komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv • samostatný slovní projev na určité téma • vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo • grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen • činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika) • přednes, recitace, dramatizace, zpěv • činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce) • činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci • hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové) • příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání • estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další) • sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte

Název integrovaného bloku	Barevný podzim
	• cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.) • hry na téma rodiny, přátelství apod. • společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému • aktivity podporující sblížování dětí • aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.) • tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu • receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének) • setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě • přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období) • praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami) <u>Očekávané výstupy/kompetence:</u> • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)

Název integrovaného bloku	Barevný podzim
	• zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami • správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči • pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • vyjadřovat samostatně a smyslně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách • domluvit se slovy i gesty, improvizovat • porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) • formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat • učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) • popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) • naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) • utvořit jednoduchý rým • poznat napsané své jméno • zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) • postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí • chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) • ve známých a opakuji se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování • prožívat radost ze zvládnutého a poznání • vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení

Název integrovaného bloku	Barevný podzim
	• uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí • prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) • navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho • přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) • zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) • vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) • vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) • všimnout si změn a dění v nejbližším okolí • porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí	kompetence k učení: Dítě ukončující předškolní vzdělávání: - soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů - uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení

Název integrovaného bloku	Barevný podzim
	- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije - klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo - se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům - odhaduje své síly učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých - se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění kompetence k řešení problémů: Dítě ukončující předškolní vzdělávání: - si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem - řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého - řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady), využívá přitom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost - užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích - zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti - rozlišuje řešení která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit - chápe, že vyhýbat se řešení problému nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit - se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu kommunikativní kompetence: Dítě ukončující předškolní vzdělávání: - ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

Název integrovaného bloku	Barevný podzim
	- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) - se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci - komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou - ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní - průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalější komunikaci s okolím - dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.) - ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku sociální a personální kompetence: Dítě ukončující předškolní vzdělávání - samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej - si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky - projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost - se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy - napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí - se spolupodílí na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim - se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout - je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným - chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování činnostní a občanské kompetence: Dítě ukončující předškolní vzdělávání - se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

Název integrovaného bloku	Barevný podzim
	dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky - odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem - chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá - má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých - se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený aktuálnímu dění - chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky - má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat - spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat - si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu - ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit - dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Barevný podzim	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	• kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence	
Vzdělávací nabídka		Očekávané výstupy IB
konstruktivní a grafické činnosti		vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny,		zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně

Barevný podzim	vzdělávání	
stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.		preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti		správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách domluvit se slovy i gesty, improvizovat porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)		správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv		pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách domluvit se slovy i gesty, improvizovat porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
samostatný slovní projev na určité téma		pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo		pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a

Barevný podzim	vzdělávání	
		úsudky ve vhodně zformulovaných větách porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů		pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) sledovat očima zleva doprava vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího), poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení
záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí		vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího), poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant		vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné		učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) poznat některá písmena a číslice, popř. slova

Barevný podzim	vzdělávání	
		vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všítat si (nového, změněného, chybějícího), poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je

Barevný podzim	vzdělávání	
		rozhodovat o svých činnostech vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních		uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě		dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.		chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině)

Barevný podzim	vzdělávání	
		svou roli, podle které je třeba se chovat
hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých		bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
		chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
		orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
		uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování		pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
		začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
		porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
		adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídít se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy		adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídít se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
		orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě		dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

Barevný podzim	vzdělávání	
různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích		nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
		rozhodovat o svých činnostech
		dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
		začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety		zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
		orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
		uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
		osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)		orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé		osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím		dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
		chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
		bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

Barevný podzim	vzdělávání	
		uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
		uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat		osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí		rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
		mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

6.2.2 Bílá zima

Název integrovaného bloku	Bílá zima
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Zima nabízí bezpočet inspirace a činností v teple třídy i venku. Přináší krásné období adventu s vůní ovoce, sušených plodů a výrobků z nich. Jeho završením je vánoční besídka pro širokou rodinu dětí. Ta se tak seznámí s pokroky dětí v pohybové, hudební a řečové oblasti. Radovánky na sněhu jsou součástí rozvoje motorických dovedností a zážitky z nich se odrazí v pracovních i výtvarných dovednostech.
Obsahové, časové a organizační vymezení integrovaného bloku (specifické informace o integrovaném bloku důležité pro jeho	<u>Vzdělávací cíle:</u> - osvojení si věku přiměřených praktických dovedností - osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

Název integrovaného bloku	Bílá zima
realizaci)	○ rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) ○ rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu ○ osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) ○ osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) ○ vytváření základů pro práci s informacemi ○ rozvoj schopnosti sebeovládání ○ rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání ○ osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem ○ vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat ○ rozvoj společenského i estetického vkusu ○ rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám ○ vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí <u>Okruhy činností/vzdělávací nabídka:</u> • manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním • zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) • artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti • společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) • komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv • samostatný slovní projev na určité téma • vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo • grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen • činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy,

Název integrovaného bloku	Bílá zima
	audiovizuální technika) • přednes, recitace, dramatizace, zpěv • činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce) • činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci • hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové) • příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání • estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další) • sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte • cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.) • hry na téma rodiny, přátelství apod. • společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému • aktivity podporující sbližování dětí • aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.) • tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu • receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének) • setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě • přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období) • praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické

Název integrovaného bloku	Bílá zima
	pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami) <u>Očekávané výstupy/kompetence:</u> • zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) • zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami • správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči • pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách • domluvit se slovy i gesty, improvizovat • porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) • formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat • učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) • popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) • naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) • utvořit jednoduchý rým • poznat napsané své jméno • zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti

Název integrovaného bloku	Bílá zima
	předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) • postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí • chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) • ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování • prožívat radost ze zvládnutého a poznaného • vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení • uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí • prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) • navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho • přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) • zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) • vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) • vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak

Název integrovaného bloku	Bílá zima
	svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) • všímát si změn a dění v nejbližším okolí • porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí	kompetence k učení: Dítě ukončující předškolní vzdělávání: - soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů - uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení - má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije - klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo - se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům - odhaduje své síly učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých - se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění kompetence k řešení problémů: Dítě ukončující předškolní vzdělávání: - si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem - řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého - řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady), využívá přitom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost - užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů,

Název integrovaného bloku	Bílá zima
	pochozí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích - zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti - rozlišuje řešení která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit - chápe, že vyhýbat se řešení problému nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit - se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu kommunikativní kompetence: Dítě ukončující předškolní vzdělávání: - ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog - se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) - se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci - komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou - ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní - průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím - dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.) - ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku sociální a personální kompetence: Dítě ukončující předškolní vzdělávání - samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej - si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky - projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost - se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

Název integrovaného bloku	Bílá zima
	- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí - se spolupodílí na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim - se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout - je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem - chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování činnostní a občanské kompetence: Dítě ukončující předškolní vzdělávání - se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat - dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky - odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem - chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá - má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých - se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený aktuálnímu dění - chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky - má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat - spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat - si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu - ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit - dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Bílá zima	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	- kompetence k učení - sociální a personální kompetence - činnostní a občanské kompetence - kompetence k řešení problémů - komunikativní kompetence	
Vzdělávací nabídka		Očekávané výstupy IB
manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním		ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
		zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
		zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)		zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
		ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti		ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
		správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)		správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
		pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách

Bílá zima	vzdělávání	
		domluvit se slovy i gesty, improvizovat
		porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
		formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
		učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
		popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
		domluvit se slovy i gesty, improvizovat
		porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
		naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
samostatný slovní projev na určité téma		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo		správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
		pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
		porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen		ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
		poznat napsané své jméno
		vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky		vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se

Bílá zima	vzdělávání	
(noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)		zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
přednes, recitace, dramatizace, zpěv		ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)		ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikace		chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)		učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání		vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Bílá zima	vzdělávání	
		vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)		utvořit jednoduchý rým vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte		porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)		ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování prožívat radost ze zvládnutého a poznání uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)

Bílá zima	vzdělávání	
		navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
hry na téma rodiny, přátelství apod.		popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) všímat si změn a dění v nejbližším okolí
společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému		správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
aktivity podporující sbližování dětí		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách domluvit se slovy i gesty, improvizovat uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit

Bílá zima	vzdělávání	
		s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)		uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu		naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)		ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Bílá zima	vzdělávání	
setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě		návštěva kulturních a uměleckých míst
přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)		vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) všímat si změn a dění v nejbližším okolí porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)		zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

6.2.3 Zelené jaro

Název integrovaného bloku	Zelené jaro
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Na jaře sluníčko probouzí přírodu. Všude je plno barev. Objevujeme svět rostlin, zvířat a jejich mláďat. Zdobíme kraslice a dárky pro maminky veselými tóny. Ale hlavně jsme venku, v přírodě. Běháme, chodíme, tvoříme z přírodních materiálů na naší zahradě, procvičujeme obratnost na hřišti. Barvy, vůně, pohyb!
Obsahové, časové a organizační vymezení integrovaného bloku (specifické informace o integrovaném bloku důležité pro jeho realizaci)	<u>Vzdělávací cíle:</u> - rozvoj fyzické i psychické zdatnosti - rozvoj a užívání všech smyslů - vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Název integrovaného bloku	Zelené jaro
	○ rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) ○ rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu ○ rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie ○ vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení ○ rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat ○ rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních ○ rozvoj kooperativních dovedností ○ rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny ○ vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách ○ vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách ○ pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit <u>Okruhy činností/vzdělávací nabídka:</u> • lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.) • smyslové a psychomotorické hry • příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků • příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí • artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti • společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů,

Název integrovaného bloku	Zelené jaro
	vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) • komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv • samostatný slovní projev na určité téma • vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo • prohlížení a „čtení“ knížek • konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.), smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod. • činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.) • hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině • činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové ilogické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod. • činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu • činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní • dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.) • běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým • společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření • kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách • četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením ○ přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.) ○ hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává

Název integrovaného bloku	Zelené jaro
	- O aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí - O hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.) - O praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává - O práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií - O kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování) - O využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice <u>Očekávané výstupy/kompetence:</u> • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) • zachovávat správné držení těla • mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy • správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči • pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách • domluvit se slovy i gesty, improvizovat • porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) • formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat • učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)

Název integrovaného bloku	Zelené jaro
	• popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) • sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech • poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma • rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci • záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost • přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit • chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase • naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit • respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti • být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem • zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) • spolupracovat s ostatními • respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) • dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair • uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) • zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi

Název integrovaného bloku	Zelené jaro
	apod. • mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte • rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí	kompetence k učení: Dítě ukončující předškolní vzdělávání: - soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů - uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení - má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije - klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo - se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům - odhaduje své síly učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých - se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění kompetence k řešení problémů: Dítě ukončující předškolní vzdělávání: - si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem - řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého - řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady), využívá přitom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost - užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích

Název integrovaného bloku	Zelené jaro
	- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti - rozlišuje řešení která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit - chápe, že vyhýbat se řešení problému nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit - se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu komunikativní kompetence: Dítě ukončující předškolní vzdělávání: - ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog - se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) - se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci - komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou - ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní - průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím - dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.) - ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku sociální a personální kompetence: Dítě ukončující předškolní vzdělávání - samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej - si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky - projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost - se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy - napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

Název integrovaného bloku	Zelené jaro
	- se spolupodílí na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti , dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim - se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout - je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečností - chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování , lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování činnostní a občanské kompetence: Dítě ukončující předškolní vzdělávání - se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky - odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem - chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá - má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých - se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění - chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky - má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat - spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat - si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu - ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit - dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Zelené jaro	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	- kompetence k učení - kompetence k řešení problémů - komunikativní kompetence - sociální a personální kompetence - činnostní a občanské kompetence	
Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy IB	
lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou	
smyslové a psychomotorické hry	zachovávat správné držení těla	
	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou	
	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)	
příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy	
	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v MŠ, v blízkém okolí)	
příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou	
	zachovávat správné držení těla	
	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy	
	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v MŠ, v blízkém okolí)	
artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou	
	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči	

Zelené jaro	vzdělávání	
		pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech tvořit jednoduchý rým
společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)		správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách domluvit se slovy i gesty, improvizovat porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv		pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách domluvit se slovy i gesty, improvizovat záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
samostatný slovní projev na určité téma		správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách domluvit se slovy i gesty, improvizovat

Zelené jaro	vzdělávání	
		záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo		vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
prohlížení a „čtení“ knížek		vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.), smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.		koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků		porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a

Zelené jaro	vzdělávání	
(vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)		zopakovat jej ve správných větách)
		záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
		spolupracovat s ostatními
hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině		chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové ilogické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.		chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu		respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
		být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
		respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
		utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
		zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní		poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
		uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

Zelené jaro	vzdělávání	
dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou	
	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit	
	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)	
běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým	domluvit se slovy i gesty, improvizovat	
	poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma	
společenské hry, společné aktivity nejrozumnějšího zaměření	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti	
	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair	
kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti	
	spolupracovat s ostatními	
	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)	
	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)	
četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)	
	porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)	
	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte	
přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)	spolupracovat s ostatními	
	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a	

Zelené jaro	vzdělávání	
hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává		které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
		utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí		být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)		utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
		uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává		zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií		vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
		rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní

Zelené jaro	vzdělávání	
		značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)		vyjadřovat samostatně a smyslně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
		domluvit se slovy i gesty, improvizovat
		formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
		vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice		mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

6.2.4 Pestrobarevné léto

Název integrovaného bloku	Pestrobarevné léto
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Léto nám umožňuje prožít mnoho zážitků a prožitků, jako jsou hry s vodou, pískem a přírodninami. Budeme cestovat, objevovat, poznávat svět kolem nás. Oslavíme svátek dětí sportovními činnostmi a soutěžemi. Slavnostně se rozloučíme s dětmi, které půjdou na podzim do základní školy. Většinu času strávíme pobytem venku a rozvíjením pohybových dovedností, tělesných zdatností a kamarádkých vztahů. Budeme upevňovat a rozšiřovat získané dovednosti a vědomosti.
Obsahové, časové a organizační vymezení integrovaného bloku (specifické informace o integrovaném bloku důležité pro jeho realizaci)	Vzdělávací cíle: • uvědomění si vlastního těla ○ rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí ○ koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou ○ rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání,

Název integrovaného bloku	Pestrobarevné léto
	porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) - O rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu - O rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) - O získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci - O posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) - O vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) - O seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije - O vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností - O poznávání jiných kultur - O rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách <u>Okruhy činností/vzdělávací nabídka:</u> • činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí - O hudební a hudebně pohybové hry a činnosti - O činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí - O artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti - O společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) - O komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv - O samostatný slovní projev na určité téma - O vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo - O hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest - O spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty - O námětové hry a činnosti - O hry nejružnějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) - O spontánní hra - O cvičení organizačních dovedností - O výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)

Název integrovaného bloku	Pestrobarevné léto
	○ sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy ○ hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého ○ činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi) ○ aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.) ○ pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.) ○ ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry) ○ smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí <u>Očekávané výstupy/kompetence:</u> • pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem • správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči • pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách • domluvit se slovy i gesty, improvizovat • porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) • formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat • učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) • popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)

Název integrovaného bloku	Pestrobarevné léto
	• vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) • sledovat a vyprávět příběh, pohádku • chápat slovní vtip a humor • řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ • vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim • zorganizovat hru • těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním • porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad • odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná • uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou • chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí	kompetence k učení: Dítě ukončující předškolní vzdělávání: - soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů - uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení - má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije - klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo

Název integrovaného bloku	Pestrobarevné léto
	dokázalo a zvládlo - se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům - odhaduje své síly učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých - se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění kompetence k řešení problémů: Dítě ukončující předškolní vzdělávání: - si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem - řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého - řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady), využívá přitom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost - užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích - zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti - rozlišuje řešení která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit - chápe, že vyhýbat se řešení problému nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit - se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu komunikativní kompetence: Dítě ukončující předškolní vzdělávání: - ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog - se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) - se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci - komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní,

Název integrovaného bloku	Pestrobarevné léto
	vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou - ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní - průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím - dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.) - ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku sociální a personální kompetence: Dítě ukončující předškolní vzdělávání - samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej - si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky - projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost - se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy - napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí - se spolupodílí na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim - se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout - je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečností - chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování činnostní a občanské kompetence: Dítě ukončující předškolní vzdělávání - se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky - odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem - chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá

Název integrovaného bloku	Pestrobarevné léto
	- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých - se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený aktuálnímu dění - chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky - má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat - spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat - si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu - ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit - dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Pestrobarevné léto	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	• kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence • kompetence k učení	
Vzdělávací nabídka		Očekávané výstupy IB
činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí		pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
hudební a hudebně pohybové hry a činnosti		pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem

Pestrobarevné léto	vzdělávání	
činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí		a sportem
		těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
		mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti		správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči domluvit se slovy i gesty, improvizovat
společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)		pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
		porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
		formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
		učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
		vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv		správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
		pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
		domluvit se slovy i gesty, improvizovat
		porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
		formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
		učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
		popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku,

Pestrobarevné léto	vzdělávání	
samostatný slovní projev na určité téma		sledovat řečníka i obsah, ptát se)
		sledovat a vyprávět příběh, pohádku
		pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
		domluvit se slovy i gesty, improvizovat
		učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
		popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
		sledovat a vyprávět příběh, pohádku
vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo		pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
		domluvit se slovy i gesty, improvizovat
		porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
		učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
		popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest		domluvit se slovy i gesty, improvizovat
		porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty		řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
		vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
		zorganizovat hru
námětové hry a činnosti		vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
		zorganizovat hru

Pestrobarevné léto	vzdělávání	
hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)		chápat slovní vtip a humor
		řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
		vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
		zorganizovat hru
		uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
spontánní hra		vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
cvičení organizačních dovedností		zorganizovat hru
výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)		těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
		pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy		vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
		sledovat a vyprávět příběh, pohádku
		chápat slovní vtip a humor
		řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
		vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého		zorganizovat hru
		chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí

Pestrobarevné léto	vzdělávání	
činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)		odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
		uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
		chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez predsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
		mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)		těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
		mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
		pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)		mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry)		mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí		mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

7 Systém evaluace

7.1 Oblasti autoevaluace

Oblasti autoevaluace :

obsah a průběh vzdělávání - plánování výuky,

obsah a průběh vzdělávání - podpůrné výukové materiály,

obsah a průběh vzdělávání - realizace výuky (interakce učitele a žáků/dětí, strategie učení cizímu jazyku, rozvoj kompetencí k učení),

obsah a průběh vzdělávání - školní vzdělávací program,

podmínky ke vzdělávání bezpečnostní a hygienické,

podmínky ke vzdělávání demografické (motivace žáků/dětí, postoje žáků/dětí ke škole),

podmínky ke vzdělávání ekonomické,

podmínky ke vzdělávání materiální,

podmínky ke vzdělávání personální,

podpora školy žákům, spolupráce s rodiči apod. - klima školy (interakce učitele a žáků klima učitel. sboru),

podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s odbornými institucemi a zřizovatelem,

podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s rodiči (ankety pro rodiče),

podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - systém podpory žákům/dětem,

podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - zohlednění individuálních potřeb žáků/dětí,

vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - organizační řízení školy,

vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - partnerství školy a externí vztahy,

vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - pedagogické řízení školy,

vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - profesionalita a rozvoj lidských zdrojů,

vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - strategické řízení,

výsledky vzdělávání žáků/dětí - hodnocení výuky (interakce učitele a žáků/dětí),

výsledky vzdělávání žáků/dětí - klíčové kompetence,

výsledky vzdělávání žáků/dětí - motivace (motivace žáků),

výsledky vzdělávání žáků/dětí - postoje (postoje žáků ke škole),

výsledky vzdělávání žáků/děti - úspěšnost absolventů,

výsledky vzdělávání žáků/děti - znalosti a dovednosti

Školní hodnocení provede zástupkyně ředitelky pro mateřskou školu dle těchto hledisek:

1. naplňování cílů koncepce mateřské školy,
2. hodnocení kvality podmínek předškolního vzdělávání,
3. hodnocení způsobu zpracování vzdělávacího programu (školního, třídních) a průběhu a výsledků předškolního vzdělávání,
4. práce pedagogů – hospitační činnost,
5. DVPP, samostudium – hodnocení z hlediska přínosu pro koncepci MŠ
6. hodnocení spolupráce s rodiči a dalšími subjekty z hlediska přínosu pro podporu a rozvoj dětí,
7. kontrolní činnost pedagogů i provozních zaměstnanců v oblasti dodržování právních předpisů a příkazů vedení školy,

celkové zhodnocení uvedených oblastí 1-7 vzhledem k podmínkám vzdělávání i ekonomických zdrojů i se stanovením příslušných opatření pro další období

Třídní hodnocení provedou učitelky jednotlivých tříd:

1. Hodnocení způsobů zpracování třídních vzdělávacích plánů, průběhu a výsledků předškolního vzdělávání.
2. Hodnocení kvality podmínek předškolního vzdělávání.
3. Záznamy o dětech – IVP a hodnocení jednotlivce s výhledem na další výchovné působení.

Evaluace v oblasti pedagogické se zaměří na:

- soulad ŠVP a RVP, TVP a RVP
- hodnocení podmínek
- způsob zpracování
- průběh vzdělávání
- profesní kompetence pedagogů
- výsledky vzdělávací činnosti
- spolupráci s rodiči
- školní klima

Evaluace v oblasti administrativní a provozní

Tato oblast více náleží našemu vedení – ředitelce celého zařízení. Pro mateřskou školu logopedickou vybíráme:

- informace, dokumentace
- bezpečnost a pořádek
- vztahy s partnery
- stravování
- osobnostní a morální vlastnosti zaměstnanců, styl práce a řízení

Evaluace školy by měla ověřit a zlepšit kvalitu vzdělávacích činností i podmínek vzdělávání a to neustále se periodicky opakujícím procesem - sběrem a analýzou informací a plánem dalšího postupu práce.

7.2 Prostředky autoevaluace

Škola používá následující prostředky autoevaluace :

analýza školní dokumentace,
hospitace vedením (ředitel, zástupce ředitele, zástupce předmětové komise apod.),
vzájemné hospitace pedagogů,
zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků/děti,
zpětná vazba absolventů

7.3 Časový plán

Školní hodnocení provede zástupkyně ředitelky pro mateřskou školu. Hospitace jsou prováděny dle potřeby a výsledků, zpravidla 2x ročně. Pedagogické porady 6x ročně, provozní porady 3x ročně, příkazy vedení školy aktuálně dle potřeby.

Třídní hodnocení provedou učitelky jednotlivých tříd. Hodnocení způsobů zpracování třídních vzdělávacích plánů, průběhů a výsledků předškolního vzdělávání, hodnocení kvality podmínek předškolního vzdělávání je provedeno formou diskuze na pedagogických poradách dle plánu porad (6x ročně). Záznamy o dětech - IVP a hodnocení jednotlivce s výhledem na další výchovné působení jsou vypracovány do konce října daného školního roku, průběžné záznamy do konce ledna, závěrečné do poloviny června daného roku, které budou projednány na závěrečné červnové pedagogické poradě.

7.4 Odpovědnosti a pravidla

Odpovědnost učitelů:

Každý učitel přebírá zodpovědnost za sběr dat, vyhodnocování a plán opatření pro zachování kvality, nápravu nebo další zkvalitnění v dané oblasti společně s ředitelkou školy.

